ZPRÁVY A OHLASY

Měsíčník novoměstského sboru

Říjen 2026

ČESKOBRATRSKÁ CÍRKEV EVANGELICKÁ
FARNÍ SBOR V NOVÉM MĚSTĚ NA MORAVĚ

Ročník XXV.

Blažkov – 100 let kostela

V říjnu se završí 100 let od otevření evangelického kostela v Blažkově. Ve slavnostní den 28. října 1926 se tehdy sešly stovky lidí, aby byly svědky slavnosti otevření nového kostela. Cesta k jeho postavení byla relativně dlouhá (jak už se na stránkách Zpráv a ohlasů psalo a jak níže připomíná Jan Vondra) a takřka sto let už máme za sebou jeho používání. To jsme si chtěli připomenout.

Letos se nás sešlo o poznání méně – ale i tak ta připomínka výročí byla, myslím, důstojná. V neděli 13. září 2026 se tak v kostele a jeho okolí

setkaly tři skupiny lidí, pro které je blažkovský kostel důležitý – samozřejmě samotní blažkovští (kteří velmi pomohli s přípravou technického zázemí, oběda a dalšího – zvláštní dík patří manželům Královým), také členky a členové novoměstského sboru (kteří byli činní v kostele – Marek Peňáz a Mimochodem vedli a doprovázeli zpěv, i kolem kostela – především kvůli zajištění občerstvení a dalších věcí) a pak také hosté z Brna a okolí (kteří se postarali o podstatnou část programu). Všem patří díky.

Počasí nevyšlo úplně podle předpovědi, ale pršet začalo až odpoledne a vytrvaleji až po skončení programu. Na neděli se přihlásilo dopředu asi stovka lidí a odhadem dalších sto ještě dorazilo na některou část z programu. Při bohoslužbách nás tak v kostele bylo ke 150, večeři Páně jsme pak slavili venku před kostelem a byl to zážitek. Jan Keřkovský vedl bohoslužby a kázal (jeho kázání najdete níže), Ben Skála fotil (jen jeho fotky najdete v tomto blažkovském čísle Zpráv a ohlasů). Po bohoslužbách se jejich účastníci vyhrnuli ven k setkáním při kávě a čaji. A pak se zase do kostela vrátili – abychom slyšeli úvodní slovo k výstavě o historii kostela připravené autorem výstavy Janem Vondrou. Protože autor nemohl pro nemoc dorazit, zastoupila jej Jana Rusňáková, která přečetla jeho úvodní slovo. Pak už jsme se zaposlouchali do biblických a polských písní v podání Simeona Hány (jeho dědeček byl farářem ve Veselí a do Blažkova pravidelně jezdil). Na oběd se šlo do kulturního

domu, kde nás obsloužily ženy z Blažkova. A odpolední program zahájilo divadelní představení Mikro-teatra Když na podzim vlaštovičky (v podání brněnské evangeličky Filipíny Cimrové a Veroniky Všianské), hra o podzimu nejen na vsi zaujala diváky všech generací. A na závěr jsme se sešli ještě v kostele ke koncertu části skupiny Ležíš a k závěrečnému slovu a zpěvu písně Dál přece nejdete sami. Zdálo se, také z ohlasů, že se vše podstatné vydařilo – hosté byli vděční za zajištění programu i občerstvení a také za možnost setkat se s dalšími „blažkováky“.

Panely s výstavou o historii kostela jsou darem brněnských sborů Blažkovu. A katalogy výstavy jsou zdarma k mání (i za to patří díky brněnským sborům). Byl přítomen štáb České televize Brno a jím pořízená reportáž by měla být odvysílána v rámci Křesťanského magazínu v neděli 25. října l.r. Zbývá tak jen otázka, kolik let ke stovce bude kostelu ještě přidáno, protože situace evangelictví v samotném Blažkovu je méně slavná. To však nic nemění na tom, že „stovka“ stála za to a kostel nabídl, co kostely mají – totiž vhodný prostor pro setkání – jak lidí mezi sebou, tak s trojjediným Bohem.

Ondřej Ruml

(nejen) kázání Jana Keřkovského

Úvodní modlitba: Pane Bože, neděli vnímáme jako příležitost, abychom se na chvíli zastavili a dopřáli si čas na přemýšlení. Třeba o tom, co se nám moc nepovedlo: možná že byl kvůli nám zase někdo smutný a možná dokonce nešťastný. To je nám líto. A taky o tom přemýšlíme, co jsme zažili dobrého: jak krásný je svět, ve kterém žijeme, když jsou v něm lidi, které máme rádi a cítíme se s nimi bezpečně a hezky. Za to děkujeme.

Dnes myslíme taky na ty, kdo tu byli a nesli tradici víry před námi a předali nám štafetu. Rozhodovali se dobře i špatně, prožívali krásné časy i zlé tlaky a my na to všechno nějak navazujeme. Jsme vděčni za lásku, kterou nás předchozí generace vypravovala do života. Jsme vděčni, že ve

víře hledali , co je v životě důležité. Prosíme, dej nám sílu a věrnost k nesení té štafety a odvahu a moudrost, když něco už chceme dělat jinak.

My jsme si všechny své starosti a bolesti i hezké zážitky přinesli s sebou sem do kostela (nosíme je s sebou pořád, protože to jinak ani nejde). Chceme se o ně podělit, protože věříme, že to, co je pro nás těžké, neseš spolu s námi. Děkujeme za to, že to tak děláš. Děkujeme, že nás máš rád. A prosíme tě o odpuštění zlého, jež jsme zavinili, a o tvé požehnání pro nás všechny. Amen.

Biblická čtení: Ex 20,1-7 a Zj 12,7-12

Kázání na text Mk 1,14-15: *Když byl Jan uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a kázal Boží evangelium. „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“*

I. Co se nedá koupit

„Nebudeš mít jiného boha mimo mne.“ Srozumitelné pravidlo, jež nás odlišuje od lidí, kteří to mají jinak, a je tu i zdůvodnění, proč nemít jiného boha: protože náš Bůh nám dal svobodu. Jak s ní zacházet, to je na nás. V tom se lidi neshodnou, už první křesťané o tom vedli spory a v různých variacích se ta potíž táhne dějinami pořád.

V jednom městě s dost špatnou pověstí se v prvním století přihodilo, že věřících přibývalo, přijímali křest a byli nadšení, kolika lidem se dostalo pomoci. Žil tam taky kouzelník Šimon, jenž lidem nabízel, že je zbaví trápení a že jim bude líp. Říkal o sobě, že je veliký a prostě boží, a lidi se k němu hrnuli. Teď se také on nechal pokřtít, aby byl u toho, co je zrovna in a co lidi přitahuje. Když přijeli apoštolové a on viděl, jak pokřtění přijímají Ducha svatého, přišel s žádostí, ať mu taky dají moc přidělovat Ducha, však to nechci zadarmo.

„Nebudeš zneužívat Boží jméno,“ stojí psáno. A tak tomu chlapovi Petr povídá: „Seber si ty prachy a vypadni! Boží dar se nedá pořídit za peníze a tvé srdce není čisté. Snad ti Bůh odpustí.“

II. Odkaz

Bůh je jen jeden. Nikdo ho nikdy neviděl, ale díky Kristu o něm víme, co máme vědět. A platí i to zdůvodnění, proč je jen jeden: protože nám dal svobodu. Jenže svět vypadá tak, že lidi po celá staletí dál toužili po vysvobození z toho, v čem žijí, po vysvobození nakonec i z té církve, která je ke svobodě měla vést, a hledali jinde.

Jsme dnes v kostele, který slaví sté narozeniny. Byl postaven v době převratných změn a postavili ho početní zdejší evangelíci. Bylo to

po válce, v začátcích naší církve, při jejímž vzniku zaznělo i tohle: „Všem Čechům, obeznámeným s dějinami českého národa, je společné vědomí, že mezi církví římskokatolickou a českým národem je staletý a hluboký rozpor… Proto, když už národ náš zbaven je Habsburků, jednoho krvavého nepřítele a utiskovatele svého, měl by už také zbavit se i druhého, který byl hlavní příčinou jeho běd… A proto, kdo miluje památku otců, vrať se k víře svých otců.“

Snaha zbavit se poručnictví je z těch slov zřejmá, jen ten návrat k památce otců dlouho nevydržel. Snad že návrat k něčemu z minulosti neláká a hlavně: hlásili se k Husovi a Komenskému a pár dalším důležitým postavám, ale kdo věděl (a dnes ví), jaká byla jejich víra a co říkali? (Díky všem, kdo se to tehdy i dnes snaží srozumitelně přiblížit, je to potřebná práce.)

Snaha zbavit se poručnictví byla po velké válce zřejmá a časem se začala projevovat i v jiných církvích než jen v římské. Jak to přesně bylo, nedovedu říct. Jisté je, že se svět měnil a šířil se nepříjemný pocit, že v kostele dostanete odpovědi na něco, nač jste se neptali, zatímco na otázky, s kterými jste tam přišli, vám nikdo neodpoví. Těmi otázkami se církev nutně musí zabývat, ne však na způsob falešných proroků, kteří říkají, co chtějí lidi slyšet, co však neříká Bůh. V našich kostelech (i v tomto) snad na ty otázky nějak přišla řeč a přitom se hodně dbalo na to, co se píše v Bibli. Že se na to dbalo, to je zrovna kus odkazu k víře našich dávných otců.

III. Songy

I nevybíravé násilí a zastrašování, které tu provozovala vládnoucí moc pár desítek let, se spolupodepsalo na tom, že v kostelech už nebývá nával. Vytlačování víry mezi (pohrdané) soukromé koníčky bylo systematické a místy silné a o to důležitější byla statečnost těch, kdo to nevzdali. Sem patří mimo jiné i vznik sázavského, posléze blažkovského střediska, kde se konala setkání evangelíků, kteří společně dbali na to, co se píše v Bibli, a řešili ty otázky, s nimiž lidi přicházejí.

Zpívaly se tu žalmy, zpívaly se s velkou oblibou a první generace táborníků to hodně ovlivnilo (ještě v osmdesátých letech se někteří faráři divili, proč chceme zpívat něco jiného). Kromě žalmů byly populární i hity z přelomu 19. a 20. století a některé songy dávných otců. Třeba z Komenského písní se o jeho víře dozvíte hodně a je to inspirativní.

Později po etapě spirituálů a folku vznikaly a ujaly se nové písničky, které cíleně reagují na to, co nás pálí, a jsou zakotveny v tom, co

říká Bible, a navazují tím na biblické písničkáře-proroky. Prorok je ten, kdo myšlenkově neklouže jen po povrchu, vnímá hlubší souvislosti toho, co žijeme a co činíme, a dokáže říct, k čemu to vede a jak to jde či nejde dohromady s tím, co nám přeje Bůh.

IV. Z otců na syny

„Byl boj na nebi, Michal spolu s anděly ďábla z nebe shodili," no tak to je vyhráno, přátelé, to je prostě evangelium. Jenže ouha, „nezahynul sviňák ten, ale spad na naši zem," tož to je nadělení, pěkně děkujeme. A to je přesně ono: Bůh nám dal svobodu, ale ten boj, co byl na nebi, ten tady na zemi trvá dál.

V nebi je vyhráno (k čemuž se hlásíme jako ti, kdo byli obdarováni vítězstvím), ale tady u nás ještě hotovo není. Nebeské vítězství i tady bezvýhradně platí. Jenomže to zvíře pitomý, co padlo na naši zem, nám ztupilo svědomí a podstrkuje finanční svody a tak dále a s tím se musí v každé generaci potýkat člověk znovu a nikdo to za něj neudělá. Nepovedené činy našich předků dnes fakt nevyřešíme. Nepřísluší mi je soudit, jen hlásím, že budou tížit ještě třetí a čtvrtou generaci (píše se v Desateru). Zrovna tak nevyřešíme výzvy a pasti, které číhají na naše potomky. My jim leda svými dnešními postoji a činy způsobíme buď – v horším případě – kocovinu a dluhy na čtyři generace, anebo – v lepším případě – dopřejeme větší prostor Božímu milosrdenství, které může inspirovat a nést tu nejbližší generaci a spousty dalších nejen zítra, ale i v dobách, kam odtud ani nedohlédneme.

Žijeme v bohaté společnosti, ale asi vnímáte, jak moc dnešní mladí zápasí s úzkostí, těžko shánějí terapeuty a neví si rady se stavem, do kterého svět přivedly předchozí generace, které nelítostně plundrovaly respekt k pravdě a vztahy a přírodu (naši generaci nevyjímaje). Konzumní žití je pořád ještě přitažlivé, víc jako samozřejmost než jako cíl, ale na

žebříčku toho, co je úplně nej nej, už začíná ztrácet. Co si vleze na jeho místo, se teprve uvidí. Hodnoty jsou v naší době poněkud tekuté a včerejší jistoty dost vratké. Jistá pokušení, třeba v oblasti sexu, moci a peněz, jsou v dějinách lidstva takříkajíc konstantní a všudypřítomná, ale k nim vždycky přibudou nová, která teď ještě ani neznáme, ale potomci se s nimi budou muset nějak vyrovnávat.

V. Co s tím?

Bůh nám dal svobodu, tak si nepořizuj jiného a nikomu ten dar nekaz, stojí psáno. Není tu výslovně uveden program, co dělat, jsou tu jen varování, čím bychom tu svobodu zničili: tak na to pozor, to nedělejte. Třeba: Neposluhuj představám, které si o Bohu vyrobíš. Nebo: děláš-li něco ničemného, neopírej to o Boží jméno. (A tak dál, však si Desatero třeba pamatujete.)

Pak přišel Ježíš a řekl: „Přiblížilo se království Boží, čiňte pokání a věřte evangeliu.“ Přiblížilo se Boží království, řekl, ale nedodal, abychom si udělali (nebo oprášili zděděnou) představu, jak asi vypadá, a začali jí sloužit. Místo toho řekl: „Čiňte pokání.“ Což znamená: udělejte si poctivou inventuru toho, jací jste, co jste udělali a řekli, a jak to bylo dál (i když jste to tak ani nemysleli). Někoho se při tom zmocní beznadějná deprese. Ale poslyšte: Bůh je jen jeden a není nic, co by nás mohlo odtrhnout od jeho lásky. Někdo při tom naopak pocítí hrdost až nepříčetnou, ale poslyšte: nedoufejte v zdání, které klame.

Bůh je jen jeden. Nikdo ho nikdy neviděl, ale Kristus nám o něm sdělil vše, co máme vědět, a když zemřel na kříži, jeho příběh tím neskončil. Pořád nás Bůh ovlivňuje (Duch svatý tomu zkratkou říkáme). Jak to dělá, k tomu se v dějinách najde spousta ilustrací. Jak bude ovlivňovat naše potomky, to nevím, ale netrvejme na představách, které si o tom děláme, a neslužme jim. Dělejte si – osobně i společně – pořád znovu poctivou inventuru toho, co bylo a co je teď a k čemu to vede, a nezříkejte se Boží milosti, která do toho vstupuje.

Bloudíme temnou divnou mlhou sem a tam, černá s bílou smíchaly se spolu – ale pořád je tu ta milost, se kterou do toho Bůh svým slovem vstupuje. A my sami sobě i těm druhým asi docela něco dlužíme: naději, kterou nám Bůh dal a kterou si můžeme třeba v kostele načerpat a pustit ji mezi lidi.

Úvodní slovo Jana Vondry k výstavě

Milí hosté, milí blažkovští občané, milé sestry a bratři, všichni, kteří jste přišli vzpomenout a zamyslet se nad úsilím místních evangelíků, završené zbudováním tohoto kostela právě před sto lety.

A nebyl to jenom kostel, který byl vyvrcholením dlouholetého úsilí. Předcházelo vybudování vlastního zázemí pro místní evangelíky, počínaje hřbitovem, školou a domem Páně. Vše to bylo za nemalých obětí, včetně závazků na majetek a nemovitosti.

O tom všem poskytuje informace tato výstava, sestavená právě k této oslavě.

Vychází z informací a písemných materiálů, uložených v archivu novo-městského evangelického sboru, domovského sboru blažkovské kazatelské stanice (později filiálního sboru), především z pamětí novoměstského faráře Josefa Dobeše (1878-1929), faráře Vincence Vašíře (1900-1947) a Václava Kejře (1938-1969).

Po vyhlášení Tolerančního patentu v r. 1781 se v Blažkově a okolí nenašlo 100 rodin, potřebných k ustavení samostatného sboru a tak byl přifařen ke sboru novoměstskému. Blažkovští tak chodili na bohoslužby do Nového Města. Novoměstský farář konal v Blažkově bohoslužby pouze 4x do roka, zpravidla o církevních svátcích po stodolách, bytech, později v evangelické škole.

O vánocích bývaly bohoslužby 26. prosince a zároveň se konala i výroční sborová shromáždění, volby do staršovstva a místního zastupitelstva nebo důležitá jednání, a to za řízení novoměstského faráře. Zde se rozhodovalo o zřízení školy, několikrát o postavení kostela, což však naráželo u velké části členů kazatelské stanice na obavy z neschopnosti splácet dluh a nebezpečí zadlužení.

25.12.1887 se staršovstvo rozhodlo kostel stavět, byl založen stavební fond na nějž se dlouhá léta ukládaly dary, sbírky. Pak přišla I. světová válka a teprve v roku 1925 se staršovstvo rázně rozhodlo stavět. Do roka pak nový kostel stál.

O tom všem výstava pojednává na 10 panelech.

2 další panely jsou z výstavy Morava tolerantní, a to Strážek a Vel. Meziříčí. Pojednávají o době předbělohorské a dokreslují jaká byla tehdy náboženská situace na Vysočině - převážně až z 90 až 100% protestantská. Přetrvala pak dobu temna v zapadlých koutech Vysočiny, v úzkých údolích řek a v jejich mlýnech, i na řece Bobrůvce, poblíž Blažkova...

Vážení, doufám, že Vám výstava rozšíří pohled na význam „oslavence" - jehož prostřednictvím se přináší zvěst o Božím díle pro všechny, kteří ji touží slyšet, jako toužili naši předkové, a byli ochotni pro to překonávat nemalé překážky.

Na závěr děkuji Janě Rusňákové za to, že mi poskytla potřebné podklady z archivu novoměstského sboru, i za mnohé další informace.

Děkuji za Váš zájem

Jan Vondra

Ze zářijového staršovstva

- Připomínka narozenin Markéty Šimkové.
- Pozitivní ohlédnutí za létem a jeho akcemi (Rakousko, tábor, bohoslužby).
- Loutkové divadlo deponováno u A.Pechové.
- Přípravy – Blažkov, jáhenská praxe a další.
- Souhlas s přepsáním Michala Juna do našeho sboru (ze sboru v Proseči)
- Diskutováno téma „zapůjčení" kostela a farářů – po delším hovoru odloženo.
- Uděleno s radostí doporučení Haně Bučkové k zápisu do vzdělávání výpomocných kazatelů.

Ukrajina, podzim 2026

Sestry a bratři, přátelé, v polovině října t.r. pojedu na Ukrajinu.

Chceme povzbudit a podpořit sestry a bratry, přátele, známé i neznámé v našich sborech a vesnicích severně nad Oděsou.

Budeme čtyři – Jindřich Lukeš, Miroslav Pfann, Tomáš Vítek a já. Na cestě budeme 10 dní.

Nabízím možnost předat vaši pomoc těm, kdo jsou zasaženi útrapami války. Nejúčinnější je pomoc finanční.

Z telefonních hovorů s Marií Provazníkovou vím, že se na Ukrajině velmi zvýšily ceny všeho. Především benzínu, nafty, plynu, elektřiny, potravin. A především je nedostatek dřeva a uhlí. A jsou velmi drahé. A v čase nastávající zimy, a dlouhých výpadků elektřiny, nezbytné.

Svou finanční pomoc můžete poslat na konto sboru s poznámkou UA 26, nebo předat Martině Dvořákové, Ondřeji Rumlovi nebo mně.

Kdykoli, nejpozději však v neděli 11. října.

Srdečně vás zdravím,

Daniel Ženatý, 604 282 440

Informace ze sboru

Akce ve sboru říjen 2026

4.10.	7.50 – Bystřice 9.00 – NM - **bohoslužby díkčinění** za úrodu s večeří Páně
4.10.	18.00 – NM – **koncert** – Brno gospel choir
27.10.	9.30 – NM – **kavárnička -** Petr Hladík – poutní cesta sv. Františka Assisi - Řím
6.11.	18.00 – NM – **koncert** – Duo Sycha - Dvořák

Bohoslužby září

4.10. Ondřej Ruml
11.10. Daniel Ženatý
18.10. Debora Rumlová – pro malé i velké
25.10. Jakub John
1.11. Ondřej Ruml

Konfirmační cvičení pro dospělé;
listopad 2026 - březen 2027

Zveme každého, kdo má zájem. Především vás, kdo jste dosud neměli možnost účastnit se vzdělávání ve víře. A chcete se dozvědět více o tom komu věříme, více o Bibli, bohoslužbách, církevních vyznáních atd.

A především se ptát, hledat, mluvit o tom, o čem se nemluví snadno.

Budeme mít 10 - 12 lekcí. Den v týdnu a čas konání domluvíme.

Prosím, hlaste se do konce října 2026 u farářů našeho sboru.

Daniel Ženatý

Brno Gospel Choir

uvádí

PODZIMNÍ KONCERT

4. 10. 2026 od 18 hodin

Evangelický kostel, Komenského nám. 1341

Nové Město na Moravě

Vstupné dobrovolné

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Novém Městě na Moravě
Vás zve na
KAVÁRNIČKU 27.10.2026 v 9.30 hodin
do presbyterny

Petr Hladík nám bude vyprávět a obrazem provede **poutní cestou svatého Františka Assisi - Řím**

Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Do příspěvků není obsahově zasahováno. Názory autorů příspěvků nejsou vždy totožné s názory redakce nebo Farního sboru ČCE v Novém Město na Moravě. Za obsah jednotlivých příspěvků odpovídají jejich autoři.

©Zprávy a ohlasy
Měsíčník novoměstského sboru ČCE
Pro vnitřní potřebu vydává:
Farní sbor Českobratrské církve evangelické
Křenkova 151
592 31 Nové Město na Moravě
tel. 566 616 244, IČ 43378854
e-mail: nmnm@evangnet.cz
Číslo sborového účtu: 253070437/0600
K tisku připravil Slávek Žilka – e-mail: slavek.zilka@atlas.cz